

**Търновската конституция в
светлината на балканския
конституционализъм
от XIX век**

Костадин Паев

Съдържание:

Търновската конституция в светлината на балканския конституционализъм от XIX век

§ 1. Балканските народи и модерният конституционализъм

§ 2. Проучвания по темата у нас и в чужбина

Глава първа. МОДЕРНИЯТ КОНСТИТУЦИОНАЛИЗЪМ НА БАЛКАНИТЕ ПРЕЗ XIX ВЕК (до 1878 г.)

I. Конституциите на Йонийските острови – най-ранните конституции на Балканите

§ 3. Конституцията „Ушаков“

§ 4. Византийската конституция от 1800 г.

§ 5. Пътят към Конституцията от 1803 г.

§ 6. Британският протекторат и Конституцията от 1817 г.

II. Гръцките конституции от XIX век

§ 7. Конституционните проекти на Ригас Велестинлис

§ 8. Първите гръцки републикански конституции от 20-те години на XIX век

§ 9. Преходът към монархическия държавен модел

§ 10. Конституцията от 1844 г.

§ 11. Конституцията от 1864 г.

III. Румънският конституционализъм през XIX век

§ 12. Ранни прояви на конституционализма в Дунавските княжества

§ 13. Органическите регламенти от 1831 и 1832 г.

**Търновската конституция в
светлината на балканския
конституционализъм
от XIX век**

Костадин Паев

§ 14. Идеи и проекти за конституционно управление от края на 30-те до средата на 60-те години на XIX век

§ 15. Румънската Конституция от 1866 г.

IV. Борба за конституция и парламентарно управление в Сърбия

§ 16. Началото на сръбския конституционализъм

§ 17. Сретенският устав от 1835 г.

§ 18. Турският устав от 1838 г.

§ 19. Опити за дерогиране на Турския устав

§ 20. Наместническият устав от 1869 г.

V. Опити за установяване на конституционно управление в Османската империя

§ 21. Танзиматът и идеите за конституционно управление

§ 22. Конституцията от 1876 г.

§ 23. Съдбата на Османската конституция от 1876 г.

§ 24. Основни изводи

Глава втора. Българският конституционализъм през Възраждането и Търновската конституция

§ 25. Обща характеристика на проблема

I. Програми и проекти за устройство и управление на българската държава от втората половина на 60-те години на XIX век

§ 26. Мемоарът на ТЦБК от 1867 г.

**Търновската конституция в
светлината на балканския
конституционализъм
от XIX век**

Костадин Паев

§ 27. Проектът на Добродетелната дружина от 1867 г.

§ 28. Прошението на Добродетелната дружина от януари 1869 г.

**II. Програми и проекти за държавно устройство и управление на България след
Априлското въстание от 1876 г.**

§ 29. Нов подем на идеи, програми и проекти след Априлското въстание

§ 30. „По политическата програма“ и „Програмата от X.“ от октомври 1876 г.

§ 31. Програмата в списание „Руский мир“

§ 32. Проектът *Vulgarie* на Тодор Бурмов

§ 33. План за организация на България, или проектът „Скайлър–Церетелев“

§ 34. Проект за организация на България на граф Игнатиев

§ 35. Политическа програма на Българския народен събор, свикан от БЦБО

§ 36. Политическата програма на Централния комитет в Русе и Програмата на българските искания

§ 37. „Желанията на българите“ на Тодор Бурмов и в архива на Форин офис

§ 38. Проектът „Желанията на българската нация“

§ 39. Проектът „Солсбъри“

§ 40. Условието за подписване на мира на граф Игнатиев

§ 41. Проект за Органически правилник на Цариградската конференция

§ 42. Програма за възстановяване на българската държава

§ 43. Отражение на доосвободенските проекти за държавно устройство и управление на България в Търновската конституция и Органическият устав на Източна Румелия

**Търновската конституция в
светлината на балканския
конституционализъм
от XIX век**

Костадин Паев

§ 44. Основни изводи

**Глава трета. СРАВНИТЕЛНОПРАВЕН АНАЛИЗ НА ТЪРНОВСКАТА КОНСТИТУЦИЯ С ДРУГИТЕ
БАЛКАНСКИ КОНСТИТУЦИИ**

I. Обща постановка на въпроса

§ 45. Проблемът за влиянието на балканските конституции върху Търновската конституция

§ 46. Първоизточници на външните влияния в Търновската конституция

§ 47. Сравнителен структурен анализ на балканските конституции

II. Монархическият институт

§ 48. Конституционна форма на управление на българската държава според Търновската конституция

§ 49. Конституиране

§ 50. Регентство, настойничество, наместничество и упълномощено лице

А. Регентство

Б. Настойничество

В. Наместничество

Г. Упълномощено лице

§ 51. Правомощия на монарха

III. Народното представителство

§ 52. Видове народно представителство

§ 53. Конституиране

**Търновската конституция в
светлината на балканския
конституционализъм
от XIX век**

Костадин Паев

§ 54. Конституционен статус, лични права и отговорности на народните представители

§ 55. Правомощия на ОНС

§ 56. Свикване и организация на работата на народното представителство

§ 57. Велико Народно събрание

IV. Изпълнителната власт

§ 58. Кратка предистория, конституиране, структура и състав на министерския институт

§ 59. Правомощия

§ 60. Министерската отговорност

§ 61. Други ограничения на изпълнителната власт

V. Права и свободи на гражданите. Църква и религия

§ 62. Източници на идеята за конституционна регламентация на правата и свободите на гражданите

§ 63. Основни права и свободи на гражданите в балканските конституции

§ 64. Църквата и религията

VI. Съдебна власт

§ 65. Въпросът за съдебната власт в ранните конституции

§ 66. Уредба на съдебната власт в балканските конституции

VII. Територия и местно управление

§ 67. Териториалният въпрос и конституцията

**Търновската конституция в
светлината на балканския
конституционализъм
от XIX век**

Костадин Паев

§ 68. Държавната територия и местното управление в балканските конституции

VIII. Войска и държавни символи

§ 69. Традиции в конституционната уредба на войската

§ 70. Войската в конституциите на балканските страни

§ 71. Държавните символи в балканските конституции

IX. Ревизия на конституцията

§ 72. Теоретични аспекти на проблема за ревизията на конституцията

§ 73. Европейската традиция за конституционна ревизия от края на XVIII и началото на XIX в.

§ 74. Ревизията на конституцията в балканските държави

§ 75. Основни изводи

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1. Сравнителна таблица на някои разпоредби на Търновската конституция, френската Конституция от 1791 г. и белгийската Конституция от 1831 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2. Сравнителна таблица на някои разпоредби в белгийската Конституция от 1831 г. и другите балкански конституции, които липсват в Търновската конституция

Резюме на английски език